

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Basilicae S. Mariae. Maioris De. Vrbe A. Liberio. Papa. I.
Vsque Ad. Pavlvm. V. Pont. Max Descriptio. Et. Delineatio**

Angelis, Paolo de

Roma, 1621

Cap. III. De primaria interna sacelli parte, & primum de Arà maxima,
ibidem existente.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13873

DE PRIMARIA

INTERNA SACELLI

PARTE;

Et primum de Ara maxima ibidem existente.

Caput IIII.

HÆc pars Septentrionem versus respicit, in cuius medio principalis Ara effulget magnificissimè construta, pretiosis lapidibus, ac gemmis, & inaurato metallo rutilans: quia verò maximum valorem continet, & quodammodo Ecclesiae thesaurum, peculiare caput illi assignabimus. Et ut à pavimento ordiamur, per tres gradus ad Altare ascenditur, albo marmore, atque pernibili conditos, super quos Beatae Virginis Ara se attollit; à cuius lateribus focci super pavimentum nituntur rubro iaspide, & croceo, atque translucido, & deaurato metallo formato. Hic foccis Parastadarum bases adhærent, vtræque ex aurato metallo conflatae, & ambas Parastadas cum cymatijæ formatæ, eadem materia, atque auro exornante. Facies, & Parastadarum latera quadratum imitantia ex pretiosissimo iaspide, sunt constructæ, roseum colorem albo intermixto cum sanguineis lineis, atq; translucido, exprimente, adamantiique duritatem superante. Huius cymatum ad Parastadas vñà cum focco superposito, vel potius zophoro, pertingit, croceo iaspide sanguineis venis interstincto, in quo bases quatuor columnarum nituntur ex metallo, insigni artificio conflatæ, thoris lauri folia exprimentibus adornatae. Hinc quatuor columnæ se efferunt ex roseo iaspide constructæ, albis, & nigris maculis intermixtis, quas tenuiæ ex deaurato metallo exornant. Epistyla ex metallo partim inaurata, atque egregiam artem exprimentia, compositum ordinem referrunt. Pro huiusmodi columnis dedolandis magna argenti summa est erogata, quando ob duritatem ferrum omne eludebant, tantumque hysmeri aqua intermedia cedebant. Oppositæ Parastadæ, quæ secus columnas cernuntur, etiam ex deaurato metallo vñà cum oppositis capitellis existunt. Spatium inter hæc ex indice lapide simul cum mem-

Abris repletur, imo ad summum pertinetibus, pariter inaurato metallo exornatis. Super epistyla cymatum progreditur itidem inaurato metallo formatum, cui zophorus nititur ex nobili iaspide, atque translucido, & croceo colore, & sanguineo, coronidem ex eodem inaurato ære, atque nonnulla membra gestans. Super hanc fastigia intersecta cernuntur itidem metallo, atque auro condita, sub quibus triangulum formatur ex pellucido iaspide rosei coloris, albo, atque nigro distinguentibus. fastigij superimpositi bini Angeli apparent ex ære, summo artificio, conflato, quorum vestes aurum depingit. Inter hæc fastigia quadratum continentur, in quo niuis miraculum inaurato metallo cælatum, cum loculamento ex zumellazuli, vulgo lapide lazuli, resplendet; nix autem ex præcellentí marmore est expressa. Corona vndique historiam circundantes, ex nobili iaspide constant, quem

C inauratum metallum ambit. his soccus subest itidem ex iaspide maculoso, ac perillustri. In lateribus verò binæ schedulæ ex ære nituntur ad maiorem quadrati ornatum; super quo coronis comparat, fastigium ex metallo deaurato gestans. Fastigio tres Angeli inhærent, omnes ex metallo deauratis vestibus egregiè fabricati, qui tale opus definiunt. Hinc ad aræ loculamentum redeamus, nimirum quatuor columnarum interuallum. id verè potest affirmari mundi miraculum esse, cum vndique ex iaspide nitenti ad coronæ modum formatum constet, cum fascis, atque ornamentis ex deaurato metallo. Ingens verò spatum interceptum lapide lazuli incrustatur, cæruleo colore, & auri micis velut stellis internitentibus coruscante; in cuius medio cellula adest, cum marginibus ex amatista: atque illam varia inaurato metallo designata circundant, vbi Beatæ Virginis effigies à sancto Luca depicta conditur. Prædictas margines zona consequitur ex gemmis in deaurato metallo insertis, nempe topatijs, granatis, rubinis, smaragdis, atque alijs magno pretio dignis; quæ lola duodecim aureorum millibus estimatur: & id ornamentum septem Angeli ex deaurato ære formati sustentant. Super hoc Spiritus sanctus cernitur ex eadem materia, atque auro effulgens. Illud est obseruandum, omnes Iaspides à nobis enumeratos, adeò præcellere, vt inter gemmas sibi locum vendicent. Atque hæc sufficiant de Ara maxima Sacelli delibasse. Quæ omnia poterunt ex delineatione dignosci.

D E